

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 481/2013-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, Š., zastúpenej advokátkou JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 36/2005 a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob/46/2011 z 11. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., s. r. o. v likvidácii, Š. (ďalej len

„sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 36/2005 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob/46/2011 z 11. decembra 2012. Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 44 Cb/36/2005-357 z 15. novembra 2010 o zamietnutí žaloby sťažovateľky (ako právnej nástupkyne pôvodného žalobcu A. B., samostatne hospodáriaceho roľníka), ktorou sa od obchodnej spoločnosti L., a. s., domáhala zaplatenia sumy 13 249,74 € s prísl.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že *„je nutne advokátsky zastúpená, čo vníma ako povinnú formalitu. Celý obsah ďalšieho textu, každá veta a každé slovo sú ale uvážené sťažovateľkou a prednášané ňou samostatne, zodpovedne a nezávislo od názorov akýchkoľvek iných osôb.“* Po emotívnom opísaní skutkových a právnych okolností daného prípadu uzatvára, že porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidí v tom, že okresný súd *„svojou neefektívnou procesnou prácou a proťahovanou nečinnosťou spôsobil sťažovateľke mimoriadne ťažkosti“*. Podľa jej názoru je napadnutý rozsudok krajského súdu arbitrárny, neodôvodnený a absolútne protichodný v porovnaní s inými rozhodnutiami krajského súdu, pričom nereaguje na sťažovateľkou predkladané dôkazy.

Sťažovateľka v petite navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

«1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod č. 44 Cb 36/2005 porušil právo s. r. o. R. „v likvidácii“, aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov aby jej bola poskytnutá súdna ochrana a aby bola jej záležitosť prerokovaná v spravodlivom procese, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. *Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod č. 2 Cob 46/2011 porušil právo s. r. o. R. „v likvidácii“, aby jej bola poskytnutá súdna ochrana a aby bola jej záležitosť prerokovaná v spravodlivom procese. Základné právo s. r. o. R. „v likvidácii“, priznané čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 v spojení s ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené rozsudkom KS v Bratislave č. 2 Cob 46/2011 z 11. 12. 2012.*

3. *Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok KS v Bratislave č. 2 Cob 46/2011 z 11. 12. 2012 a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

4. *Krajskému súdu v Bratislave sa v konaní vedenom pod č. 2 Cob 46/2011 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov,*

5. *Sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“... sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- € (slovom päťtisíc Eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“..., sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- € (slovom tritisíc Eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

6. *Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave sú spoločne a nerozdielne povinní uhradiť sťažovateľke: R. s. r. o. „v likvidácii“... trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právnej zástupkyne JUDr. J. F...»*

Keďže podanie sťažovateľky neobsahovalo všeobecné a osobitné náležitosti návrhu na začatie pred ústavným súdom podľa § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd listom č. k. Rvp 8833/2013-25 z 12. februára 2013 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky na ich doplnenie, a upozornil ju, že ak tak neurobí, môže byť sťažnosť sťažovateľky odmietnutá pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Dňa 25. februára 2013 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľky označené ako „I. doplnenie ústavnej sťažnosti“, v ktorom uviedla:

«K náležitostiam podľa § 20 ZoÚS :

- návrh na začatie konania sa Ústavnému súdu podáva písomne - to sme urobili,
- návrh musí obsahovať, akej veci sa týka - týka sa rozsudku KS Ba č. 2 Cob 46/2011 z 11. 12. 2012 a rozsudku OS Ba III č. 44 Cb 36/2005 z 15. 11. 2010,

- kto ho podáva - podáva ho firma R.,

- prípadne proti komu návrh smeruje - smeruje voči KS Ba a OS Ba III,

- akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha - petit sme definovali v ústavnej sťažnosti,

- odôvodnenie návrhu - odôvodnením je text s. 2-35 podanej ústavnej sťažnosti (chceme aj povedať, že prima vista možný „zlý dojem“ z predloženej ústavnej sťažnosti nemá charakter insuficiencie náležitostí ústavnej sťažnosti). Poznnamenávame, že arbitrárnosť cit. rozsudku KS Ba špeciálne dokumentuje aj to uznesenie KS Ba č. 2 Cob 474/2011 z 20. 11. 2012, ktoré bolo potom doručené sťažovateľovi vo faktograficky i právne analogickej kauze, pričom „kvalita“ rozhodovania OS Ba III bola prinajmenej porovnateľná. Sťažovateľ teda jednoducho nerozumie, čo viedlo KS Ba k potvrdeniu rozsudku OS Ba III č. 44 Cb 36/2005 z 15. 11. 2010 a k zrušeniu rozsudku OS Ba III č. 26 Cb 35/2005 z 22. 04. 2009;

- navrhované dôkazy - dôkazmi tvrdení sťažovateľa nech sú prosím spis OS Ba III č. 44 Cb 36/2005 a spis KS Ba č. 2 Cob 46/2011, ako aj spis OS Ba III č. 27 Cb 22/2005 (pôvodný navrhovateľ T. K.), spis OS Ba III 23 Cb 47/2005 (pôvodný navrhovateľ L. V.) a spisy OS Ba III č. 22 Cb 35/2005, . resp. KS Ba č. 1 Cob 422/2010 (navrhovateľ C. P.),

- Návrh musí podpísať navrhovateľ - likvidátor s. r. o. R. „v likvidácii“ ústavnú sťažnosť podpísal vlastnoručne.

- K návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred Ústavným súdom - splnomocnenie sme predložili.

K náležitostiam podľa § 50 ZoÚS :

- ústavná sťažnosť (okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 ZoÚS), musí obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa

porušili - my tvrdíme, že v danom prípade prišlo z pozície KS Ba, ale aj z pozície OS Ba III k porušeniu základných práv a slobôd podľa čl. 127 v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k cit. Dohovoru,

- ústavná sťažnosť musí obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, proti komu sťažnosť smeruje - napádame rozsudok KS Ba č. 2 Cob 46/2011 z 11. 12. 2012 a súvzťažný rozsudok OS Ba III č. 44 Cb 36/2005 z 15. 11. 2010.

- K ústavnej sťažnosti sa pripojí kópia (tangovaného) právoplatného rozhodnutia - pardon, to sme opomenuli a naprávame to priložením textov in toto.»

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Uvedená viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha (t. j. petit), pričom tento musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08), keďže v podstate vymedzuje hranice, v ktorých sťažovateľ žiada realizovať ústavný prieskum dodržiavania základných práv a slobôd v konaní realizovanom tým-ktorým orgánom verejnej moci.

Z tohto hľadiska bola posudzovaná aj predložená sťažnosť sťažovateľky.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 36/2005

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva,

ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Vychádzajúc z uvedeného právneho názoru ústavný súd konštatuje, že v čase podania sťažnosti bola vec sťažovateľky právoplatne skončená, okresný súd vo veci sťažovateľky nekonal, a preto k porušovaniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy už nemohlo dochádzať. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Cob/46/2011 z 11. decembra 2012

Ústavný súd zistil, že v uvedenej časti petit nezodpovedá odôvodneniu sťažnosti, bod 1 petitu nevyjadruje namietané porušenie základných práv ich označením článku v ústave a nezodpovedá ani požadovanému príkazu uvedeného v bode 4 petitu. Napriek tomu, že predložená sťažnosť je pomerne rozsiahla a sťažovateľka sa v nej odvoláva na množstvo judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa obsahu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie (medzi ktorými nemožno vidieť zásadnú odlišnosť, pozn.), ich porušenie ako ani porušenie princípov právneho štátu vo vzťahu ku krajskému súdu osobitne, konkrétne a dostatočne zrozumiteľne nezdôvodnila. Samotné tvrdenie sťažovateľky, že napadnutý rozsudok krajského súdu je arbitrárny, neodôvodnený a absolútne protichodný v porovnaní s inými rozhodnutiami krajského súdu, pričom nereaguje na sťažovateľkou predkladané dôkazy, nepostačuje na to, aby ústavný súd vydal rozhodnutie podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy (ev. podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde), pretože do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nepatrí právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97), ani právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05).

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09).

Keďže sťažnosť sťažovateľky v tejto časti vykazuje na prvý pohľad závažné nedostatky, ústavný súd ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2013